

กัณฑ์ที่ ๖๐ 1 ภัตตานุโมทนาคาถา

วันที่ ๑๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมา สมฺพุทฺธสฺส (๓ จบ)

โภชนํ ภิกฺขเว ททมาโน ทายโก ปฏิคฺคาหกาณํ ปญฺจ ฐานานิ เทติ กตมานิ ปญฺจ อายุ เทติ วณฺณํ
เทติ สุขํ เทติ พลํ เทติ อายุ โข ทตฺวา อายุสฺสวีกาณิ โหติ ปญฺจ ฐานานิ เทตติ ฯ

ณ บัดนี้ อาตมภาพจะได้แสดงธรรมิกถา เพราะว่าเราท่านทั้งหลายหญิงชายทุกถ้วนหน้าเกิดมาเป็น
มนุษย์พบพุทธศาสนา ก็มีการบริจาคทานกันอยู่เป็นธรรมดา เพราะทานนี้เป็นเครื่องหล่อเลี้ยงพุทธ
ศาสนาไว้

ถ้าปราศจากทานการให้แล้ว ศาสนาก็ไม่มีเครื่องหล่อเลี้ยง ทรงอยู่ไม่ได้ ต้องแตกสลายไป ดับไป หาย
ไป ทานนี้แหละหล่อเลี้ยงพุทธศาสนาไว้ ภิกษุ, สามเณร, อุบาสก, อุบาสิกา ในพุทธศาสนาดำรงอยู่ได้
เพราะอาศัยทานการให้

ภิกษุสามเณรไม่ได้ทำอะไรทำนา ซื่อขายแลกเปลี่ยนอย่างหนึ่งอย่างใด เพราะเป็นเพศที่ออกจากคนผู้
ครอบครองเหย้าเรือนเป็นนักรบข เป็นผู้ปล่อยธุระการงานจนหมด ประพฤติปฏิบัติตามธรรมวินัยของ
พระศาสดา อาศัยอุบาสกอุบาสิกาพิทักษ์รักษา เลี้ยงดูพระภิกษุสามเณรให้ดำรงพระพุทธศาสนาไว้

เหตุนี้ การหล่อเลี้ยงภิกษุ สามเณรให้ดำรงในพระพุทธศาสนาไว้ได้เช่นนี้ ได้ชื่อว่า อุบาสก อุบาสิกา
นั่นเองเป็นผู้ช่วยกันทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาได้บริจาคทานเป็นเบื้อง หน้า

ทาน การให้นี้แหละเป็นข้อสำคัญนัก โลกจะอยู่ร่มเย็นเป็นสุขได้ก็เพราะอาศัยทาน การให้

ถ้าปราศจากทานการให้แล้วโลกก็เดือนร้อน ภิกษุสามเณรเดือนร้อนทีเดียว เพราะทานแปลว่าให้
ความสุขซึ่งกันและกัน

ลักษณะการให้ความสุขซึ่งกันและกันนะ จำเดิมแต่มารดาบิดาให้ความสุขแก่บุตรและธิดา บุตรและ
ธิดาเจริญวัยวัฒนาเป็นลำดับไป

เมื่อมารดาบิดาแก่ชราทุพพลภาพเกินไป บุตรและธิดาก็ต้องให้อาหารและรางวัลแก่มารดา บิดา
เหมือนกัน มารดาบิดาให้แก่บุตรและธิดาไว้แล้ว บุตรธิดาเป็นหนี้บิดามารดา ติดอยู่มากนัก เมื่อ
มารดาบิดาแก่เฒ่าทุพพลภาพเต็มที่ บุตรและธิดาต้องให้หนี้ นี้ ต้องให้มารดาบิดาตอบแทนบ้าง

การให้กันเช่นนี้แหละโลกถือกันเป็นประเพณีสืบกันมาได้

ส่วนการครอบครองเหย้าเรือนเคหา ก็ต้องให้ซึ่งกันและกัน ภิกษุสามเณรออกจากการครอบครอง
เหย้าเรือนเคหา ตัดกิจกังวล การที่จะประกอบภาระเลี้ยงชีพอย่างฆราวาสนั้นนะหาไม่มี

ประกอบการเล่นซีพอย่างเทศสมณะ มีบิณฑบาตเลี้ยงซีพ

อุบาสกอุบาสิกา ผู้อยู่ครอบครองเหย้าเรือนเคหา ก็ต้องสงเคราะห์ภิกษุสามเณร ให้อาหาร และ
รางวัล ตามที่จะสงเคราะห์ได้

เหตุนั้น การให้ซึ่งกันและกันดังนี้ประเพณีสืบมา ในทางพระพุทธศาสนา ท่านจึงได้วางเป็นตำรับ
ตำราไว้ว่า

โกชนํ ภิกขเว ททมานิ ทายโก

ดูก่อนภิกษุทั้งหลายทายกผู้ให้ซึ่งโภชนาหาร

ปฏิบัติคากานํ ปญจ ฐานานิ เทติ เรียกว่าให้ฐานะ ๕ ประการ แก่ปฏิบัติคาก

กตมานิ ปญจ ๕ ประการเป็นไฉน

กตมานิ ฐานานิ ฐานะ ๕ ประการนั้นเป็นไฉน

อายุ เทติ ชื่อว่าให้อายุประการหนึ่ง

วรรณิ เทติ ชื่อว่าให้วรรณะประการหนึ่ง

สุขํ เทติ ชื่อว่าให้สุขประการหนึ่ง

พลํ เทติ ชื่อว่าให้พลังประการหนึ่ง

ปฏิบัติคานํ เทติ ชื่อว่าให้ปฏิบัติคากประการหนึ่ง

อายุ โข ทตฺวา อายุสุสภาคี โหติ

ผู้ให้อายุย่อมมีอายุเป็นส่วนสอง

ผู้ให้วรรณะย่อมมีวรรณะเป็นส่วนสอง

ผู้ให้ความสุขย่อมมีความสุขเป็นส่วนสอง

ผู้ให้กำลังย่อมมีกำลังเป็นส่วนสอง

ผู้ให้ปฏิบัติคากความเฉลียวฉลาด ย่อมมีความเฉลียวฉลาดเป็นส่วนสอง

โกชนํ ภิกขเว ททมานิ ทายโก ปฏิคคกานํ ปญจ ฐานานิ เทติ

ทายกผู้ให้โภชนาหาร ชื่อว่าให้ฐานะ ๕ ประการแก่ปฏิบัติคากด้วยประการนี้ นี้ให้ฐานะ ๕ ประการแก่
ปฏิบัติคาก

ภิกษุ สามเณรได้บริโภคอาหารอิ่มแล้ว มีอายุยืนได้ ๗ วัน และร่างกายไม่ชুবชืดเศร้าหมอง ผ่องใส
อิ่มแล้วร่างกายสดชื่นผ่องใสขึ้น

นี้ได้ชื่อว่าเจ้าของทานให้อายุ ให้วรรณะ

เมื่อร่างกายสดชื่นแล้วก็เป็สุข ได้ชื่อว่าเจ้าของทานให้ความสุข

สุขแล้วมีกำลัง ได้ชื่อว่าเจ้าของทานให้กำลัง

เมื่อมีกำลังแล้วมีปัญญา ได้ชื่อว่าเจ้าของทานให้ปัญญา

สรรพพทุธานุภาเวน ด้วยอานุภาพแห่งพระพุทธเจ้าทั้งปวง
สทา โสตุถิ ภวนตุ เต ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่ท่านเถิด
ภวตุ สัพพมงฺคล์ ขอมงคลทั้งปวงจงมีแก่ท่านเถิด
รทฺขณตุ สัพพเทวตา ขอบรรดาเทพเจ้าทั้งปวงจงรักษาท่านเถิด
สรรพทมนุภาเวน ด้วยอานุภาพแห่งพระธรรมทั้งปวง
สทา โสตุถิ ภวนตุ เต ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่ท่านเถิด
ภวตุ สัพพมงฺคล์ ขอมงคลทั้งปวงจงมีแก่ท่านเถิด
รทฺขณตุ สัพพเทวตา ขอเทพเจ้าทั้งปวงจงพิทักษ์รักษาท่านเถิด
สรรพสงฺฆานุภาเวน ด้วยอานุภาพแห่งพระสงฆ์ทั้งปวง
สทา โสตุถิ ภวนตุ เต ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่ท่านทั้งหลายด้วยประการดังนี้

นี่เป็นหน้าที่ของผู้ให้พร ภิกษุสามเณรให้พร อุบาสกอุบาสิกา เมื่อไม่ได้คิดไปตามดังนี้ คิดเรื่องอะไร และต่อมิอะไร ไม่ได้ ตั้งอกตั้งใจตามแนวนี้ พระภิกษุสามเณรมีการเรียนคันถุระกัถิ วิปัสสนาธุระกัถิ ได้บรรลุถึงขีดหน้าที่ไล่ตามชั้นของรัฐบาลได้ หรือได้เรียนสมถวิปัสสนา ได้ตามกำหนดขอครุบา อาจารย์สั่งสอน

ถ้าตั้งใจให้ตรงต่อพร อันนี้แล้ว พร อันนี้ก็จะสำเร็จต่อผู้บริจาคทานได้หาบ่อยไม่ ให้ตั้งใจอย่างใด ให้ตั้งใจว่าตัวมีความงามอย่างไร ในทางคันถุ-ธุระกัถิ วิปัสสนาธุระกัถิ ความดีงามอันนั้นเป็นตัวอื่น ด้วยอำนาจความดีความบริสุทธิ์ของตนนั้น ขออำนาจพระพุทธเจ้า

ดังท่านวางตำราให้พรไว้ ยถา ดังที่ได้แสดงไว้แล้วนั้น ห้วงแห่งน้ำที่เต็มย่อมยังสมุทรสาครให้สมบูรณ์ได้ ห้วงน้ำเต็มเหมือนกับน้ำหน้าเดือน ๑๐ ในประเทศไทยนี้ เดือน ๑๑ ในประเทศไทยนี้ เดือน ๑๒ น้ำเต็มหมด เต็มทุ่งเต็มท่าเต็มบ้านเต็มช่องเต็มประเทศไป

เต็มแล้วไปทางไหน ไหลลงไปในเบื้องต่ำ ไหลลงไปเป็นแม่น้ำน้อยใหญ่ ลงไปจนกระทั่งถึงมหาสมุทร เมื่อถึงมหาสมุทรแล้วเบื้องบนก็แห้งลงไป นั่นฉันใดก็ดี น้ำที่จะไหลขึ้นไปทีด่อนๆ ไม่มี ไหลลงไปสู่ข้างล่างทั้งนั้น ไหลไปสู่ท่ามกลางมหาสมุทรทั้งสิ้น ไม่เหลือเลยแต่หยาดหยดหนึ่งนั่นฉันใด

ทานที่ท่านทั้งหลายได้ให้อุทิศ ให้แล้วแก่ท่านผู้ไปสู่อปรโลก ได้บริจาคไว้กับภิกษุ สามเณร ให้อุปการะภิกษุสามเณร ทานที่ให้ที่บริจาคกับพระภิกษุสามเณรแล้วก็อุทิศผลไปให้แก่เปรตชนที่ละโลก นี้แล้ว ไปสู่อปรโลกเบื้องหน้า ประสงค์จะให้ผลท่านอันนั้นไปถึงแก่ผู้ละโลกนี้แล้ว ไปสู่อปรโลกเบื้องหน้า

การที่จะได้รับทานของท่านทายกอุบาสกอุบาสิกาที่ให้แก่ มนุษย์โลกนี้นะ ไม่ได้เป็นของง่าย เป็นของยากอยู่ ที่ท่านอุทิศให้จริง ไหลไปจริง

มนุษย์ที่ตายไปจากมนุษย์เสียแล้ว ไปตกนรกเสียได้รับทุกขเวทนา ไม่มีโอกาสที่จะมารับส่วนบุญได้

ไปเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉานเสีย มีอาหารทยาบชนิดหนึ่ง ไม่อาจจะมารับส่วนบุญได้

ไปเกิดเป็นมนุษย์ก็ดี หรือสัตว์ต่างๆ ไม่มีโอกาสที่จะมารับส่วนบุญได้

หรือไปเกิดเป็นเทวดาเสีย พอจะมาได้ แต่ก็ไม่มีโอกาสที่ญาติอุทิศให้ ไม่มีใครไปบอกให้ เมื่อไม่รู้ส่วนบุญอันนี้ ก็ไม่ได้รับเหมือนกัน

เว้นไว้แต่ปรตตูปชีวิเปรต เปรตนอกนี้ทุกขเวทนาหนัก ไม่ได้มารับส่วนบุญ พวกที่ได้รับส่วนบุญก็ได้แก่ ปรตตูปชีวิเปรต นั้นมาแสวงหาส่วนบุญที่ญาติอุทิศส่งให้

เหมือนภิกษุสามเณรไปแสวงหาอาหารบิณฑบาตตามปากตรอกบ้าน โนน หรือบ้านร้านค้าทั้งหลาย เมื่อเขามีศรัทธา เขาก็นำเอาอาหารมาถวาย ภิกษุก็ได้รับอาหารบิณฑบาต

เมื่อเขานำเอาอาหารบิณฑบาตนั้น คนขอทานก็ดี คนแก่ก็ดี คนเฒ่า คนสาว คนหนุ่มก็ดี เดินออกถัดกันไป แต่ว่าไม่ได้รับบิณฑบาต ไม่ใช่หน้าที่ของตัวจะไปวุ่นไปรับบาตร เขาใส่เฉพาะภิกษุสามเณร

ภิกษุสามเณรเห็นเขานำบิณฑบาตมา ก็พอเหมาะกับตัวที่แสวงหาอาหารบิณฑบาต เขาก็นำเอาอาหารบิณฑบาตมา ก็รับอาหารบิณฑบาตนั้นมาฉันสมความปรารถนา ฉนใดก็ดี

ปรตตูปชีวิเปรต เป็นอยู่อย่างนั้นเพราะจน เป็นอยู่ด้วย อาศัยบุคคลผู้อื่นเขาให้ ถ้าเขาอุทิศส่วนบุญให้ เขาไม่ได้ขีดคั่น ให้อะไรไป ตนก็มารับได้

อย่างภิกษุสามเณรรับอาหารบิณฑบาตอย่างนั้นแหละ แต่ว่าไม่ใช่ภิกษุสามเณรจะมารับบิณฑบาตไม่ได้ และเหมือนกันอย่างพวกเปรตนั้นจะเป็นสัตว์เดรัจฉาน หรือมนุษย์ หรือเทวดา หรือรูปพรหม อรูปพรหมใดๆ ก็ไม่ใช่หน้าที่โอกาสที่จะไปกระทำเช่นนั้น

ก็แม้อาหารนั้นใครก็ชอบ ใครก็ปรารถนา ก็ให้ทั่วไป เทพดาก็ได้เหมือนกัน ให้อनुโมทนาก็ได้เหมือนกัน ถ้าแม้ว่าไม่ได้อนุโมทนาส่วนกุศลนั้นก็ได้ ได้แต่พวกเปรต ปรตตูปชีวิเปรต เท่านั้น

เรื่องนี้ปรากฏยืนยันในครั้งพุทธกาล ญาติของพระเจ้าพิมพิสารได้รับทานอันนี้แหละ ได้รับส่วนบุญอันนี้แหละ ได้เสวยความสุขสมมาดปรารถนา ญาติของพระเจ้าพิมพิสารที่ทำบุญกุศล ส่งอุทิศส่วนกุศลให้ไปสู่ปรโลกเบื้องหน้า ได้รับส่วนบุญจากญาติอย่างนี้ไม่ใช่ของง่าย

ถ้าว่ามีธรรมกาย ง่ายเต็มที่ ทำบุญเท่าไรได้หมด เพราะเหตุว่า ธรรมกายนำไปบอกว่าให้อनुโมทนา ก็ได้สำเร็จสมความปรารถนา

แม้จะไปตกรอก ธรรมกายนำส่วนกุศลที่ญาติอุทิศส่งไปให้ไปถึงนรก ก็ได้รับส่วนกุศลสมมาดปรารถนา พ้นจากนรกทีเดียว

ถ้าว่าเป็นเทวดาบุญหนักศักดิ์ใหญ่ ได้ส่งขึ้นไป

ถ้าได้เกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน เป็นมนุษย์ได้ ไปให้แก่กายละเอียด

ถ้ากายมนุษย์ไม่รู้เรื่อง ให้กายมนุษย์ละเอียดที่ฝันออกไป
กายทิพย์ กายทิพย์ละเอียดได้ แต่ว่ากายมนุษย์ไม่รู้เรื่อง
การให้ส่วนบุญไม่ใช่ของง่าย แต่บุญที่ทำลงไปแล้วนั้นไหลเหมือนน้ำ น้ำไหลจากที่สูงไปหาที่ต่ำ ให้อยู่
เสมอไป แต่ว่าเมื่อไม่รับก็ไม่ได้สมความปรารถนาเหมือนกัน
เหตุนี้ อัจฉิต์ ความปรารถนาที่ท่านปรารถนาแล้ว
ปตฺถิต์ ความปรารถนาที่ท่านตั้งไว้แล้ว
ตุมฺหิ ขิปฺปเมว สมฺมิมฺหตุ ขอจงสำเร็จ จงสำเร็จแก่ท่านโดยพลันเถิด
สพฺเพ ปุเรนฺตุ สงฺกปฺปา ความดำริทั้งปวงของท่านจงเต็มเปี่ยม
จฺนฺโท ปณฺณรโส ยถา เหมือนพระจันทร์ในวันป็ณรสี
มณฺชิขติ รโส ยถา ไม่ฉะนั้นก็เหมือนแก้วมณฺชิขติรส อันสว่างไสวดี นี้ผลได้สำเร็จสมความปรารถนา
พระให้พรอย่างนี้
เมื่อให้พร แล้ว ภิกษุเป็นอันดับรองลงมาได้รับเป็นที่ ๒ ว่า
สพฺพิติโย วิวชฺชนฺตุ นี้ก็เป็นพรของภิกษุ
ภิกษุก็ให้อีก สพฺพิติโย วิวชฺชนฺตุ ขอความเจริญไรทั้งปวงจงบำราศไป
สพฺพโรโค วินฺสฺสตุ ขอโรคทั้งปวงจงหาย
มา เต ภวตฺวณฺตรายิ ขออันตรายอย่าเกิดแก่ท่าน
สุขี ทีชายุโก ภว ขอท่านจงเป็นผู้มีอายุยืนเป็นสุขเถิด แล้ว
ก็ว่าสัพพีไปดังนี้แหละ ๓ ครั้งเป็นอดีต ปัจจุบัน อนาคต อย่างนี้ ข้างท้ายเป็นสามัญญานุกุมทนา ท่าน
ก็ให้พร ว่า
ภวตุ สพฺพมฺงคฺลฺ สรรพมฺงคฺลฺจฺบังเกิดมี
รฺกฺขณฺตุ สพฺพเทวตา ขอสรรพเทพดาจงรักษาท่าน
สพฺพพฺพุธานุภาเวน ด้วยอานุภาพแห่งพระพุทธเจ้าทั้งปวง
สทา โสตุถิ ภวณฺตุ เต ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่ท่านทุกเมื่อ
ภวตุ สพฺพมฺงคฺลฺ ขอสรรพมฺงคฺลฺจฺบังเกิดมี
รฺกฺขณฺตุ สพฺพเทวตา ขอเทพเจ้าทั้งปวงจงรักษาท่าน
สพฺพธฺมฺมานุภาเวน ด้วยอานุภาพแห่งพระธรรมทั้งปวง
สทา โสตุถิ ภวณฺตุ เต ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่ท่านทุกเมื่อ
ภวตุ สพฺพมฺงคฺลฺ ขอสรรพมฺงคฺลฺจฺบังเกิดมี
รฺกฺขณฺตุ สพฺพเทวตา ขอเทพเจ้าทั้งหลายจงรักษาท่าน
สพฺพสงฺฆานุภาเวน ด้วยอานุภาพแห่งพระสงฆ์ทั้งปวง
สทา โสตุถิ ภวณฺตุ เต ขอความสวัสดิ์จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ
นี้สามัญญานุกุมทนา ด้วยอานุภาพพระพุทธเจ้า ด้วยอานุภาพพระธรรม ด้วยอานุภาพพระสงฆ์นั้นเป็น

ไฉน

เขาเรียกว่าพุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพ นี่เราต้องการนัก ไหว้กราบนัก เพื่อจะให้ท่านช่วยเรา ขออานุภาพพระพุทธเจ้า ขออานุภาพพระธรรม ขออานุภาพพระสงฆ์

อานุภาพพระพุทธเจ้านั้นอเนกอนันต์ พระเทวทัตประทุษร้ายพระพุทธเจ้าข่มเหงพระพุทธเจ้า จนกระทั่งแยกย้ายพระสงฆ์เป็นสังฆเภท เหตุกรรมอันลามกของพระเทวทัตเกิดเจ็บไข้ขึ้น จะมาเฝ้าพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าทรงรับสั่งว่า ไม่เห็นเราผู้ตถาคตหรอก มากี่ไหวไม่ถึง เต็มที่อยู่แล้ว ใกล้เคียงจะเห็นอยู่แล้ว

พอใกล้เคียงจะเห็นเท่านั้นด้วยพุทธานุภาพที่รับสั่งไว้ ไม่เห็นเราตถาคต นั้นแหละ พุทธานุภาพที่รับสั่งไว้นั้นแหละ แผ่นดินแยกสวप्พระเทวทัตไปเข้าอเวจี ไม่ได้เห็นพระพุทธเจ้าอีก นี่พุทธานุภาพเป็นอย่างนี้

ธรรมานุภาพนะเป็นอย่างไร นี่แหละที่เราเป็นอยู่ทุกวันๆ เป็นหญิงก็ดี เป็นชายก็ดี ที่เป็นอยู่เป็นสุข นี่แหละเรียกว่าธรรมานุภาพ นี่แหละธรรมานุภาพ

ที่เป็นอยู่เป็นทุกขีพวกอธรรม นี่ธรรมานุภาพเหมือนกัน

อยู่เป็นเปรต เป็นอสุรกาย เป็นสัตว์ต่างๆ เหล่านี้เป็นอธรรมานุภาพ

ที่เป็นมนุษย์อยู่นี้ เป็นเทวดาอยู่นี้ เป็นพรหมอยู่นี้ เป็นอรุปรหมอยู่นี้ เป็นอยู่ได้ไม่แตกไม่สลายไป นั่นแหละธรรมานุภาพละ

สังฆานุภาพนะเป็นอย่างไร สังฆานุภาพนะอานุภาพของพระสงฆ์ พระพุทธศาสนาที่รุ่งเรืองดำรงอยู่ได้ จนกระทั่งเราได้ยินได้ฟัง ได้บวชเป็นภิกษุสามเณรอยู่บัดนี้ ที่ทรงมาได้จนกระทั่งถึงบัดนี้นั้น ใครจะทรงเอามาได้

ใครจะทรงเอาพระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้ามาได้ นอกจากสังฆานุภาพนะ ไม่ได้ สังฆานุภาพทรงเอาไว้รักษาเอาไว้

สังฆานุภาพนั้นเรียกว่าจิต มันจะอดติอดดีไปก็ไม่ได้ ทายกอุบาสกอุบาสิกาเลิกให้ท่านเสียหาย สังฆานุภาพดับอีกเหมือนกัน อยู่ด้วยทายกอุบาสกอุบาสิกา ท่านของท่านทายกอุบาสกอุบาสิกา ท่านเลี้ยงดูไว้

นี่แหละ สังฆานุภาพยังได้ปรากฏอยู่

พุทธานุภาพก็ดี ธรรมานุภาพก็ดี สังฆานุภาพก็ดี ที่จะมาปรากฏขึ้นได้ ก็เพราะอาศัยท่านนั่นเอง เหมือนพระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า กว่าจะได้เป็นพระพุทธเจ้าขึ้น กว่าจะมีอานุภาพเป็นพระพุทธเจ้าขึ้นได้

ทว่าไม่ฉันข้าวของนางสุชาดา ๔๙ ก้อนนั้น ก็ไม่ได้พุทธานุภาพเสียแล้ว แตกสลายเสียแล้ว นั่นก็ เพราะอาศัยข้าวมธุปายาส ๔๙ ก้อน ฉันแล้วได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า นั้นแน่ ด้วยอำนาจทานของ ทายก ไทญโตะเห็นไหมล่ะ

ทานนั้นแหละ เป็นตัวสำคัญทีเดียว รักษาพุทธานุภาพ รักษาธรรมานุภาพ รักษาสังฆานุภาพ เราก็ตั้งใจ ถ้าจะให้ทานนั้นก็ด้วยอาหารของข้าพเจ้านี้ หญิงก็ดี ชายก็ดี ของหม่อมฉันนี้จะถวายเป็น ทาน ให้รักษาพุทธานุภาพ รักษาธรรมานุภาพ

รักษาสังฆานุภาพไว้ จะได้ป้องกันให้มนุษย์อยู่ร่มเย็นเป็นสุข มนุษย์ที่จะพ้นจากภัยอันตรายด้วยพุทธานุภาพ ด้วยธรรมานุภาพ ด้วยสังฆานุภาพ มนุษย์ถ้ายังอยู่ใน พุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพแล้ว สิ่งหนึ่งสิ่งใดจะมาทำให้เป็นอันตรายนั้นไม่ได้

พุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพ ต้องรักษาไว้ เพราะฉะนั้นภิกษุสามเณรเวลาจะให้พร แก่ชาวบ้านร้านตลาดทั้งหลายที่เขาให้ทาน ได้รับทานแล้วให้ นึกถึงว่า ถ้าไม่ได้อาหารอิ่มแล้ว

พุทธานุภาพที่เราจะเคารพนบนมต่อพระองค์ รักษาให้พระองค์มีอานุภาพอยู่ ทำไม่ได้ ธรรมานุภาพที่จะให้กระทำมีอานุภาพ ให้ปรากฏอยู่ ก็ทำไม่ได้ สังฆานุภาพก็จะรักษาไว้ไม่ได้

ที่เรารักษา พุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพ ไว้ได้นี้ ขออานุภาพพระพุทธทั้งปวง ขออานุภาพ พระธรรมทั้งปวง ขออานุภาพพระสงฆ์ทั้งปวง จงพิทักษ์รักษาท่านทายกทายิกา อุบาสกอุบาสิกาทั้ง หลายให้อยู่ร่มเย็นเป็นสุข ให้อยู่เจริญรุ่งเรืองเถิด

เมื่อทายกทายิกาทั้งหลายเจริญรุ่งเรืองแล้ว แต่ก่อนเคยใส่บาตรแก่ภิกษุ ข้าวกับเกลือ หรือมีฉะนั้นก็มี กระเทียมดอง หรือมีฉะนั้นมีอะไรก็เอะทำตามกำลังวังชาท่าน เมื่อท่านรุ่มรวยยกใหญ่ เป็นเศรษฐี คหบดีขึ้นแล้ว ภิกษุสามเณรก็ได้อาหารประณีตขึ้นไปเหมือนกัน

เพราะฉะนั้นได้ด้วยกัน เสียด้วยกัน ทายกอุบาสก อุบาสิการุ่มรวยกันเท่าใด ภิกษุสามเณรก็รุ่มรวยกัน เท่านั้น ให้พร แก่ตัวเอง ภิกษุสามเณรที่ฉลาดต้องตั้งอกตั้งใจให้พรทีเดียว

ถ้าภิกษุ สามเณรโง่ ไม่ฉลาด ประพฤติเลวทรามต่ำช้า ให้ผิดธรรมผิดวินัย จนกระทั่งทายกทายิกาทั้ง หลายเบื่อ ไม่ใส่บาตรให้

นี้ภิกษุสามเณรฆ่าภิกษุสามเณรเอง ทำลายกันเองอย่างนี้ พระพุทธศาสนาจะถล่มทลายด้วยประการ ใด ก็เพราะภิกษุสามเณรนั้นแหละ จะรุ่งเรืองด้วยประการใด ก็เพราะภิกษุสามเณรนั้นแหละ เป็นข้อ สำคัญนัก

ให้อุตสาห์ตั้งอกตั้งใจประพฤติดี ประพฤติเป็นนักเรียนจริงๆ เรียนให้รู้ธรรมจริงๆ ปฏิบัติให้สมความรู้
จริงๆ ได้ชื่อว่าเป็นสง่าราศีแก่พระพุทธศาสนา สังคมขุเมโสกณ เมื่อประพฤติให้เช่นนั้นในท่ามกลาง
พระสงฆ์

เมื่อยอลงไปแล้วก็ได้ความว่า พุทธศาสนาจะรุ่งเรืองอยู่ได้ เพราะอุบาสกอุบาสิกาไม่ละในการบริจาค
ทานให้พระภิกษุสามเณรตลอดสาย

ภิกษุสามเณรได้อาหารและบิณฑบาตนั้นแล้ว เข้าไปอยู่ในห้องอิมแล้ว ไม่ให้อาหารอิมนั้นเสียไป
เปล่าๆ อุตสาห์เล่าเรียนคัมภีร์และวิปัสสนา มีหน้าที่ตามศรัทธาของตน ไม่ชุกชนด้วยประการใด
ประการหนึ่ง

ใหนักัดนี้ นี้แหละได้ชื่อว่าเป็นอายุพระศาสดา เพราะอุบาสกอุบาสิกา ภิกษุสามเณร ประพฤติตรงต่อ
กันด้วยประการดังนี้

ที่ได้ชี้แจงแสดงมานี้เป็น ภัตตานุโมทนาคาถา เฉลิมเพิ่มเติมศรัทธาของท่านทานิสราธิบดีทั้งหลาย
บรรดามาสโมสรในสถานที่นี้ทุกถ้วนหน้า อาตมภาพชี้แจงแสดงมาตามวาระพระบาลี ชี้แจงเป็นสยาม
ภาษา ตามมตยาธิบายตามสมควรแก่เวลา

เอเตน สจฺจวชฺเชน ด้วยอำนาจความสัตย์ เอ่ยมาตั้งแต่เริ่มต้นจนวสานนี้
สทา โสตุถิ ภาวนตุเต ขอความสุขสวัสดีจงบังเกิดมีแต่ท่านทั้งหลายทุกถ้วนหน้า

สพฺพพุทฺธานุภาเวน ด้วยอนุภาพพระพุทธเจ้าทั้งปวง

สพฺพธมฺมานุภาเวน ด้วยอนุภาพพระธรรมทั้งปวง

สพฺพสงฺฆานุภาเวน ด้วยอนุภาพพระสงฆ์ทั้งปวง

พุทฺธรัตนํ ธมฺมรัตนํ สงฺฆรัตนํ ติณฺณํ รตฺนํ อานุภาเวน ด้วยอนุภาพพระรัตนะทั้งสาม คือ พุทธ
รัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ จตุราสีติส-หສສมฺ มกฺขนฺธานุภาเวน ด้วยอนุภาพพระธรรมชั้น
ทั้ง๔๔,๐๐๐ พระธรรมชั้น

ปิฎกตฺตฺยานุภาเวน ด้วยอนุภาพปิฎกทั้งสามคือ พระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก พระปรมัตถปิฎก
ชินสาวกานุภาเวน ด้วยอนุภาพชินสาวกผู้ชนะมาร จงดลบันดาลความสุขสวัสดีเป็นปรากฏแก่ท่านทั้ง
หลายทั้งหมดที่มาสโมสร ณ สถานที่นี้ทุกถ้วนหน้า

อาตมภาพชี้แจงแสดงมาพอสมควรแก่เวลา สมมุติยุติธรรมมิถาด้วยอรรถนียมความลงเพียงเท่านี้

เอวํ ก็มีด้วยประการฉะนี้